

Sygn. akt **IC 346/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Tadeusz Bulanda
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Maciaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2016 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **Skarbu Państwa – Szefa (...)**

przeciwko **(...) A. S. S. S. sp.j. z siedzibą w B.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od Skarbu Państwa – Szefa (...) na rzecz (...) A. S. S. S. sp.j. z siedzibą w B. kwotę 3617 zł tytułem kosztów procesu, w tym 3600 zł tytułem zastępstwa.

Sygn. akt: IC 346/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 grudnia 2015 r. skierowanym przeciwko (...) spółce jawnej z siedzibą w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. Skarb Państwa – Szef (...), zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o zasądzenie solidarnie na rzecz powoda kwoty 108 142,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz solidarnie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa. W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi karę umowną należną na podstawie § 12 ust. 3 pkt 4 umowy z dnia 28 października 2011 r. nr (...) (...) łączącej strony, wobec niewypełnienia przez pozwanych jako wykonawców w terminie zobowiązania wynikającego z treści § 18 ust. 7 ww. umowy, zgodnie z którym wykonawcy po zakończeniu każdego roku okresu gwarancyjnego w terminie 30 dni mieli przedstawić zamawiającemu zatwierdzoną przez głównego użytkownika pełną informację o wszelkich wadach, usterkach i awariach sprzętu, ich przyczynach oraz sposobie ich rozwiązania (pozew – k. 6-10).

W dniu 29 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt I Nc 9/16), w którym nakazał pozwany (...) spółce jawnej z siedzibą w B. oraz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M., aby zapłacili solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Szefa (...) kwotę 108 142,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3 600 zł na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieśli w tym terminie sprzeciw (nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 62).

W dniu 19 lutego 2016 r. (...) spółka jawna z siedzibą w B. wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, zaś w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku wniosła o miarkowanie kary umownej wraz z odsetkami, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego powiększonych o stawkę podatku VAT oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, według norm przepisanych. W ocenie pozwanej kara umowna została naliczona w sposób bezpodstawny, bowiem w spornym okresie nie wystąpiły przesłanki wskazane w § 18 ust. 7 przedmiotowej umowy. Pozwany nie przekazał powodowi informacji o zaistniałych wadach, usterkach i awariach, gdyż we wskazanym okresie żadne nie wystąpiły. W razie uznania przez Sąd, że doszło do naruszenia przez pozwaną obowiązku umownego, to takie naruszenie było znikome; przedmiotowa umowa została w całości wykonana, zaś powoda nie odniósł żadnej szkody (odpowiedź na pozew – k. 72-74v).

Postanowieniem z dnia 25 marca 2016 r. Sąd Okręgowy stwierdził utratę mocy nakazu zapłaty z dnia 29 września 2016 r. względem (...) spółki jawnej z siedzibą w B. (postanowienie – k. 140-141).

W piśmie procesowym z dnia 26 września 2016 r. (...) spółka jawna z siedzibą w B. podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Jednocześnie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powoda, wskazując, że termin przedawnienia zgodnie z art. 554 k.c. wynosi 2 lata (pismo pozwanej z dnia 26 września 2016 r. – k. 262-265).

Na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie (k. 274; nagranie protokołu rozprawy z dnia 29 września 2016 r. 00:25:30-00:31:30).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 października 2011 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Inspektorem (...) ((...)) a konsorcjum (...) spółki jawnej z siedzibą w B. i C. (wówczas C.) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. (...), w wyniku rozstrzygnięcia przetargu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, została zawarta umowa nr (...).

Przedmiotem umowy była dostawa serwerów dla resortu obrony narodowej, zwanych dalej „Sprzętem”, dla komórek/jednostek organizacyjnych resortu (§ 1). Wartość umowy strony określiły na kwotę 4 578 000 zł (§ 2 ust. 1), zaś termin jej wykonania ustalono na 30 dni od dnia jej zawarcia (§ 3).

Wykonawca udzielił gwarancji na dostarczony Sprzęt na okres 36 miesięcy, licząc od daty odbioru sprzętu (§ 8 ust. 5).

Stosownie do § 18 ust. 7 umowy Wykonawca po zakończeniu każdego roku okresu gwarancyjnego, w terminie 30 dni zobowiązany był do przedstawienia Zamawiającemu, zatwierdzonej przez Głównego Użytkownika, pełnej informacji o wszelkich wadach, usterkach i awariach Sprzętu, ich przyczynach oraz sposobie rozwiązania.

Zgodnie z § 12 ust 3 pkt 4 umowy Wykonawca zobowiązał się do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości 1 000 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w realizacji świadczenia określonego w § 18 ust. 7 umowy, jednak nie więcej niż 100 000 zł (**dowód:** umowa nr (...) z dnia 28 października 2011 r. – k. 19-27, specyfikacja istotnych warunków zamówienia – k. 81-86).

Sprzęt będący przedmiotem umowy został dostarczony Zamawiającemu w dniu 8 grudnia 2011 r. (**dowód:** protokół przekazania/przyjęcia z dnia 08 grudnia 2011 r. – k. 41).

W pierwszym roku okresu gwarancyjnego, tj. od 8 grudnia 2011 r. do 8 grudnia 2012 r. nie wystąpiły jakiegokolwiek wady, usterki i awarie dostarczonego Sprzętu (**okoliczność bezsporna; dowód:** oświadczenie z dnia 18 lutego 2016 r. - 115).

W dniu 9 września 2014 r. Inspektorat (...) skierował do Konsorcjum oświadczenie o niewywiązaniu się przez Wykonawcę z obowiązku określonego w § 18 ust. 7 umowy z 29 października 2011 r. stwierdzając, że do dnia 29 sierpnia 2014 r. nie wpłynęła żadna informacja w zakresie pierwszego roku gwarancyjnego, co oznacza, że zwłoka w wykonaniu

tego zobowiązania wynosi 600 dni i w związku z tym Zamawiający wystawi notę obciążeniową na podstawie § 12 ust. 3 pkt 4 umowy (pismo – k. 42, raport transmisji – k. 43).

W dniu 1 grudnia 2014 r. Inspektorat (...) wystawił notę obciążeniową nr (...) wobec Wykonawcy na kwotę 100 000 zł. Następnie pismem z dnia 3 grudnia 2014 r. Inspektorat (...) wezwał (...) A. S. S. S. sp. j. i (...) sp. z o.o. do zapłaty kary umownej w terminie 30 dni w wysokości 100 000 zł. Jako uzasadnienie naliczenia kary umownej wskazano, że do (...) nie wpłynęła żadna informacja w zakresie pierwszego roku gwarancyjnego, o której mowa w § 18 ust. 7 umowy z dnia 28 października 2011 r. Powyższa korespondencja została doręczona pozwanej (...) A. S. S. S. sp. j. w dniu 8 grudnia 2014 r. (**dowód:** nota obciążeniowa nr (...), pismo (...) z dnia 3 grudnia 2014 r. – k. 44-45, potwierdzenie odbioru – k. 47).

W dniu 30 grudnia 2014 r. w związku z zakończeniem umowy nr (...) Inspektorat (...) zwrócił zabezpieczenie należytego wykonania umowy w postaci gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) - (...) wystawionej w dniu 24 października 2011 r. przez Towarzystwo (...) na kwotę 137 340 zł (**dowód:** pismo (...) z dnia 30 grudnia 2014 r. – k. 79, gwarancji nr (...) - (...) z dnia 24 października 2011 r. – k. 80).

Inspektorat (...) wystawił względem Wykonawcy noty odsetkowe:

- 1) w dniu 31 grudnia 2014 r. nr (...) od należności głównej z noty obciążeniowej nr (...) na kwotę 339,73 zł,
- 2) w dniu 31 marca 2015 r. nr (...) od należności głównej z noty obciążeniowej nr (...) na kwotę 1 972,60 zł naliczonymi za I kwartał 2015 r.,
- 3) w dniu 30 czerwca 2015 r. nr (...) od należności głównej z noty obciążeniowej nr (...) na kwotę 1 994,52 zł naliczonymi za II kwartał 2015 r.,
- 4) w dniu 30 września 2015 r. nr (...) od należności głównej z noty obciążeniowej nr (...) na kwotę 2 016,44 zł naliczonymi za III kwartał 2015 r.

Inspektorat (...) wezwał (...) A. S. S. S. sp. j. do uregulowania należności głównej wynikającej z noty obciążeniowej nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi określonymi w notach odsetkowych pismami: z dnia 8 stycznia 2015 r. (doręczone w dniu 14 stycznia 2015 r.), z dnia 3 kwietnia 2015 r. (doręczone w dniu 13 kwietnia 2015 r.), z dnia 1 lipca 2015 r. (doręczone w dniu 6 lipca 2015 r.) i z dnia 1 października 2015 r. (**dowód:** nota odsetkowa nr (...) – k. 49, pismo (...) z dnia 8 stycznia 2015 r. – k. 48, potwierdzenie odbioru – k. 50, nota odsetkowa nr (...) – k. 51, pismo Inspektoratu (...) z dnia 3 kwietnia 2015 r. – k. 52, potwierdzenie odbioru – k. 53-54, nota odsetkowa nr (...) – k. 56, pismo Inspektoratu Uzbrojenia z dnia 1 lipca 2015 r. – k. 55, potwierdzenie odbioru – k. 57-58, nota odsetkowa nr (...) – k. 60, pismo Inspektoratu Uzbrojenia z dnia 1 października 2015 r. – k. 59).

Stan faktyczny został więc ustalony głównie w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy, których autentyczność nie była przez strony kwestionowana. Sąd nie znalazł także z urzędu podstaw do podważenia waloru dowodowego ww. dokumentów. Stan faktyczny został ustalony również w oparciu o zeznania świadka S. P. złożone na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. (k. 273v.-274 / nagranie rozprawy 29 września 2016 r. 00:09:51-00:23:58). Sąd dał wiarę tym zeznaniom w całości, bowiem korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 tj. ze zm.) do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Do umów o zamówienie publiczne mają zatem zastosowanie regulacje dotyczące poszczególnych typów umów, zawarte w Kodeksie cywilnym oraz przepisy ogólne dotyczące zobowiązań z uwzględnieniem uregulowań przyjętych w ustawie o zamówieniach publicznych. Odesłanie

do uregulowań Kodeksu cywilnego znalazło się także w § 18 ust. 6 pkt 1 umowy. Przedmiotem zamówienia publicznego może być, między innymi, dostawa, przez którą należy rozumieć nabywanie rzeczy oraz innych dóbr, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu z opcją lub bez opcji zakupu, które może obejmować dodatkowo rozmieszczenie lub instalację w rozumieniu (art. 2 pkt 2 ustawy).

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W myśl art. 484 k.c., w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. Jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

Stosownie do treści § 18 ust. 7 umowy z dnia 28 października 2011 r. Wykonawca po zakończeniu każdego roku okresu gwarancyjnego, w terminie 30 dni był zobowiązany do przedstawienia Zamawiającemu, zatwierdzonej przez Głównego Użytkownika, pełnej informacji o wszelkich wadach, usterkach i awariach Sprzętu, ich przyczynach oraz sposobie rozwiązania. Zgodnie z treścią § 12 ust 3 pkt 4 umowy Wykonawca został zobowiązany do wypłacenia na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości 1 000 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w realizacji ww. świadczenia określonego w § 18 ust. 7 umowy, jednak nie więcej niż kwotę 100 000 zł.

Strony zgodne są co do tego, że Wykonawca dostarczył w terminie zamówiony Sprzęt oraz że w pierwszym roku gwarancji, za jaki powód naliczył karę umowną, nie wystąpiły jakiegokolwiek wady, usterki i awarie. Spór dotyczy interpretacji postanowienia umownego zawartego w § 18 ust. 7 umowy.

Zgodnie z art. 65 §§ 1 i 2 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W przypadku umów w pierwszym rzędzie należy badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel podczas zawierania umowy, a nie oparcie się na jej dosłownym brzmieniu.

W ocenie Sądu, z treści § 18 ust. 7 umowy z dnia 28 listopada 2011 r. jednoznacznie wynika, że Wykonawca obowiązany był udzielić Zamawiającemu pełnej informacji (zatwierdzonej przez Głównego Użytkownika) o wszelkich wadach, usterkach i awariach Sprzętu, które wystąpiły w danym okresie gwarancyjnym oraz ich przyczynach i sposobie rozwiązania. W omawianym postanowieniu umownym nie zastrzeżono wyraźnie, aby Wykonawca obowiązany był informować Zamawiającego także o braku wad, usterek i awarii w danym okresie gwarancyjnym. Gdyby wolą Zamawiającego było otrzymanie informacji także o nieawaryjności Sprzętu w danym okresie, w umowie powinno było znaleźć się wyraźne zastrzeżenie takiego obowiązku.

Umowa z dnia 28 października 2011 r. nie zawiera innych postanowień, które nakazywałyby interpretować zapis z § 18 ust. 7 szerzej, a więc także w ten sposób, że obowiązek informacyjny obejmował także brak wystąpienia wad, usterek i awarii. Powód nie przedstawił także innych dowodów, z których wynikałoby, że zamiarem stron i celem klauzuli z § 18 ust. 7 było to, aby Wykonawca corocznie informował Zamawiającego o niewystąpieniu wad, usterek i awarii.

Mając na uwadze powyższe, powództwo podlegało oddaleniu w całości (pkt I wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, wyrażoną w art. 98 k.p.c. Zasądzone na rzecz wygrywającego proces pozwanego koszty procesu obejmują wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (3600 zł) oraz opłatę skarbową od dokumentu pełnomocnictwa (17 zł).